

# Fotografia chodnikowa

Codziennie mijamy tysiące miejsc, przedmiotów, detali. Mijamy, rzadko zatrzymując się, by któryś z nich podziwiać lub nad nim się zastanowić. Utrwalić w pamięci, zrozumieć, poznać. Właściwie ich nie widzimy, szczególnie tych, które mamy pod stopami. Idziemy, patrząc do przodu, nieczęsto rozglądając nie wokół i prawie nigdy nie przyglądamy się temu, co jest na chodniku. Janusz Tylman z pieczołowitością rejestruje te „chodnikowe” odkrycia. Włazy telefoniczne i kanalizacyjne, studzienki, które w swej praktyczności nierzadko są małymi dziełami sztuki zaprojektowanymi przez artystów na zlecenie firm, ale też miast. Mogłoby się wydawać, że włazy kanalizacyjne są mało znaczącym detalem. Jednak patrząc na kilkaset fotografii Janusza Tylman, wykonanych tym detalom urbanistycznym w wielu miastach w Polsce (Łódź, Gdańsk, Sopot, Bydgoszcz, Częstochowa, Żywiec...) i na świecie (Bogota, Pekin, Walencja, Wiedeń, Praga, Kopenhaga...), można zrozumieć tę fascynację. Chyba najlepiej rozumieją ją Japończycy, którzy dużą uwagę przykładają do ich wyglądu i stworzyli na chodnikach prawdziwą galerię sztuki. W Japonii niemal każda z magistratur ma swoje własne, unikatowe wzory pokryw na studzienki. I właśnie te unikalne dla każdego miasta i kraju włazy fotografuje Tylman, tworząc z nich swoisty dziennik podróży. Fotografuje zawsze z tego samego ujęcia – w góry i na wprost, starając się objąć kadrem także niewielkie detale powierzchni, w której się znajdują. Powstał niezwykle fotogeniczny dokument, pozwalający jego Autorowi oswajać obcość w nieznanych miejscach, a nas, odbiorców, może sprowokuje do spoglądania na to, co mamy pod stopami.

**Janusz Maria Tylman** (ur.1945).

Absolwent Wydziału Operatorskiego Szkoły Filmowej w Łodzi (dyplom w 1972 roku), od lat profesor i wykładowca na tej uczelni (od 1968 roku). Obecnie Kierownik Katedry Fotografii w Szkole Filmowej w Łodzi. Operator filmowy, realizator filmów oświatowych i dokumentalnych, wykładowca sztuki operatorskiej, organizator wystaw fotografii studentów i absolwentów specjalności fotografia w wielu galeriach w Polsce, a także w Kopenhadze, Dreźnie, Bratysławie, Dusseldorfie, Pekinie, Berlinie, Lwowie, Wiedniu, Kolonii. Wyróżniony Srebrnym Medalem „Zasłużony Kulturze - Gloria Artis” (2014).